

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на културата

ЗА П О В Е Д

№ РД 09 – ..... г.

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряване на обучението по учебен предмет

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Учебна програма за специфична професионална подготовка по учебен предмет **Цветна фотография** за специалност код **2130201** „Фотография“, професия код **213020** „Фотограф“ от професионално направление код **213** „Аудио-визуални изкуства и техники; производство на медийни продукти“.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2018/2019 година.

БОИЛ БАНОВ

Министър на културата

Съгласувано с:

Р. Димитров – зам.-министър: .....

Кр. Стефова – гл. секретар: .....

Т. Цветанова – директор на дирекция ПООП: .....

Е. Михайлова – директор на дирекция СИХО:.....

Изготвил: Р. Базайтова – гл. експерт в дирекция СИХО: .....

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ЗА СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

ПО

ЦВЕТНА ФОТОГРАФИЯ

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № .....

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

**код 213   АУДИО-ВИЗУАЛНИ ИЗКУСТВА И ТЕХНИКИ;
ПРОИЗВОДСТВО НА МЕДИЙНИ ПРОДУКТИ**

ПРОФЕСИЯ: код 213020   ФОТОГРАФ

СПЕЦИАЛНОСТ: код 2130201   ФОТОГРАФИЯ

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебен предмет **Цветна фотография** е предназначена за професията **Фотограф**, специалност **Фотография** от професионално направление **Аудио-визуални изкуства техники; производство на медийни продукти**, съгласно типовия учебен план за професионално образование с придобиване на трета степен на професионална квалификация, дневна форма на обучение, с прием след завършено основно образование.

В учебната програма е включен материал, с овладяването на който се цели въвеждане на учениците в професията и специалността и получаване на необходимите знания и умения.

Чрез учебното съдържание по предмета обучаемите да добиват обща представа за техническите и изобразителни средства на фотографията, светлочувствителните материали и техните свойства, методите за създаване на фотографски изображения.

Учебното съдържание е разпределено в IV раздела, като в тях се конкретизира броят на учебните часове и включените теми. Всяка тема се разпределя от учителя в началото на учебната година.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от отрасловата и специфичната професионална подготовка.

Спецификата на обучението налага учебният процес да се провежда в специализирана материална база. Приложният характер на учебния предмет изисква онагледяване с разнообразни творчески прояви, посещение на художествени изяви, както и реализацията на практически задачи свързани с учебния материал.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

С обучението си по обща фотография се цели учениците да усвоят знания и умения свързани с приложната фотография. Учениците трябва да придобият начални умения за прилагане на получените знания при решаване на конкретни проблеми в бъдещата си професионална дейност.

Изучаването на обща фотография съдейства за общотехническата подготовка на учениците, за развиване на професионалните им интереси и за формиране на творческо отношение към фотографския изобразителен метод.

Основните задачи на учебно-възпитателната работа по предмета са:

- да се изяснят и осмислят от учениците основните понятия във фотографския процес.
- да се развиват познавателните интереси на учащите.
- на основата на придобитите знания учениците да придобият умения за творческо прилагане на техническите средства;

- да се формират качества на самостоятелност, творческо мислене, умения за преодоляване на трудностите. Учениците трябва да придобият умения за прилагане на получените знания при решаване на конкретни проблеми в бъдещата си практическа дейност.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

Общият брой учебни часове по учебния предмет **Цветна фотография** се разпределя по класове в съответствие с утвърдения учебен план.

КЛАС	Брой учебни седмици	Общ брой часове
IX	36	36

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Структурирането на учебното съдържание е по раздели и теми. За всеки раздел в програмата са записани препоръчителен брой учебни часове и теми. Учителят конкретизира броя на учебните часове за всяка тема в съответствие с посочените за раздела. Учителят разпределя броя на часовете, предвидени по учебния план и по учебната програма в годишното си разпределение.

За постигане целите на обучението учителят разпределя учебните часове за нови знания, упражнения и контрол.

ПЪРВИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

IX КЛАС

№ по ред	Наименование на разделите и темите	Брой часове
1	СВЕТЛИНА И ЦВЯТ	6
1.1	Цвят – същност и получаване	
1.2	Трицветна колориметрия	
1.3	Цветно виждане	
2.	СМЕСВАНЕ НА ЦВЕТОВЕТЕ	6
2.1	Адитивно смесване на цветовете	
2.2	Субтрактивно смесване на цветовете	
3	ФОТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ, ЕЛЕКТРОННИ МАТРИЦИ – ФОРМИРАНЕ НА ЦВЕТА	8
3.1	Цветни негативни фотоматериали	

3.2	Цветни позитивни фотоматериали	
3.3	Цветни обратими фотоматериали	
3.4	Цветен баланс и разбалансиране	
4	ИСТОРИЯ НА ЦВЕТНАТА ФОТОГРАФИЯ	16
4.1	Първи опити – Джеймс Максвел	
4.2	Автохромен процес – приложение	
4.3	Сребърно-желатинови цветни материали – строеж	
4.4	Приложение на цветната фотография	
4.5	Цветната фотография в периода на късния пикторализъм	
4.6	Автори	
	Общ брой часове	36

РАЗДЕЛ 1. СВЕТЛИНА И ЦВЯТ

1.1 Цвят – същност и получаване

Запознаване на учениците със спецификите на получаване на цвета.

1.2 Трицветна колориметрия

Разглеждане на особеностите при измерване на стойностите на цветовите лъчения.

1.3 Цветно виждане

Запознаване на учениците със същността на цветното виждане.

РАЗДЕЛ 2. СМЕСВАНЕ НА ЦВЕТОВЕТЕ

2.1 Адитивно смесване на цветовете

Получаване на цветовете по метода на смесване на основните цветовете

2.2 Субтрактивно смесване на цветовете

Получаване на цветовете по метода на смесване на допълнителните цветовете

РАЗДЕЛ 3. ФОТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ, ЕЛЕКТРОННИ МАТРИЦИ – ФОРМИРАНЕ НА ЦВЕТА

3.1 Цветни негативни фотоматериали

Строеж на цветните негативни материали, формиране на цветното изображение

3.2 Цветни позитивни фотоматериали

Строеж на цветните позитивни материали, формиране на цветното изображение .

3.3 Цветни обратими фотоматериали

Строеж на цветните обратими материали, формиране на цветното изображение .

3.4 Цветен баланс и разбалансиране

Зависимост на изображението от цвета на осветлението, баланс на материалите по чувствителност и по контраст.

РАЗДЕЛ 4. ИСТОРИЯ НА ЦВЕТНАТА ФОТОГРАФИЯ

4.1 Първи опити – Джеймс Максвел

Принцип на цветната теория открита от Максвел.

4.2 Автохромен процес – приложение

Принцип на получаване на изображение при автохромния процес. Исторически сведения.

4.3 Сребърно-желатинови цветни материали – строеж

Първи опити за получаване на сребърно-желатинов цветен материал. Исторически сведения - Kodachrome.

4.4 Приложение на цветната фотография

Цветната фотография като средство за научни изследвания и документалистика.

4.5 Цветната фотография в периода на късния пикторализъм

Цветната фотография като изразно средство във фотографията. Първи експерименти.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

знания:

- основните етапи на фотографският процес.
- познания по история на фотографията и авторите свързани с нейното развитие
- фотографски понятия и термини.
- основни понятия за фотографската техника и нейното предназначение.
- познания за използване на фотографията като художествена форма.

умения:

- да владеят фотографските технологии.
- да владеят фотографската техника.
- да създават самостоятелно завършени фотографски произведения.

компетентности:

- да подбират фотографската техника според конкретната творческа задача.
- да анализират художествените и технически характеристики на фотографските произведения.
- да разпознават технологията на различните процеси.

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Обща фотография първа и втора част - Я. Кюркчиева, издателство „Техника“, С., 1991
2. История на българската фотография - П. Боев, 1983
3. История на българската фотография (1945 - 1995) - П. Боев, 2000
4. Фотографска техника Е. Йофис, 1975
5. Фотографията цялата история - Д. Хакинг, 2014
6. Обективите като изобразително средство, Вернер Вурст (Превел от немски Петър Божков) София, 1981 Държавно издателство Техника
7. Цветна фотография - Я. Кюркчиева, издателство техника

АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

Национална професионална гимназия по полиграфия и фотография – София:

Димитър Владимир – учител по фотография

Йоана Ангелова – учител по фотография

инж. Цветанка Апостолова – директор